

Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 164/2020
Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 10 grudnia 2020 r.

ZARZĄDZENIE nr 63/2017
Rektora Uniwersytetu Opolskiego
z dnia 30 listopada 2017 r.
tj. z dnia 10 grudnia 2020 r.

**w sprawie powołanie Uczelnianej Komisji do spraw Etyki Badań
Naukowych w Uniwersytecie Opolskim**

Na podstawie **art. 23 ust. 1** ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.) oraz **§ 13 ust. 3** Statutu Uniwersytetu Opolskiego (tj.: Uchwała nr 2/2020-2024 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 17 września 2020 r.), Rektor Uniwersytetu Opolskiego zarządza:

§ 1

1. Powołuje się na Uniwersytecie Opolskim „Uczelnianą Komisję do spraw Etyki Badań Naukowych”.
2. Regulamin „Uczelnianej Komisji do spraw Etyki Badań Naukowych” – stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR
UNIWERSYTETU OPOLSKIEGO

prof. dr hab. Marek Masnyk

REGULAMIN UCZELNIANEJ KOMISJI DO SPRAW ETYKI BADAŃ NAUKOWYCH W UNIWERSYTECIE OPOLSKIM

§ 1

ZASADY OGÓLNE DZIAŁANIA KOMISJI DO SPRAW ETYKI BADAŃ NAUKOWYCH

1. Zadaniem Uczelnianej Komisji do spraw Etyki Badań Naukowych w Uniwersytecie Opolskim – zwaną w dalszej części niniejszego Regulaminu „Komisją” – jest opiniowanie projektów badań naukowych realizowanych przez pracowników, studentów, doktorantów i podmioty zewnętrzne w Uniwersytecie Opolskim pod kątem ich zgodności z zasadami etyki w zakresie respektowania praw ochrony dóbr osobistych uczestników projektu badawczego (badających i badanych).
2. Komisja jest organem opiniotwórczym i opiniodawczym, pozwalającym badaczom rozstrzygnąć dylematy etyczne w oparciu o uznane w środowisku zawodowym standardy badań naukowych.
3. Komisja prowadzi także działalność mającą na celu upowszechnianie standardów rzetelności badań naukowych.
4. Komisja realizuje swoje zadania w sposób bezstronny, poufny i przejrzysty, bez nieuzasadnionej zwłoki a członkostwo w Komisji sprawowane jest na zasadzie dobrowolności, a w przypadku konfliktu interesów członek komisji powinien zaniechać udziału w podejmowaniu uchwały.
5. Komisja realizuje swoje zadania poprzez opiniowanie wniosków badawczych, przy czym Komisja nie ocenia wartości naukowej wartości prowadzonych badań.
6. Za etyczną stronę badań realizowanych na potrzeby prac dyplomowych i doktorskich odpowiada promotor, a w szczególnych okolicznościach Komisja może zaopiniować projekty badań realizowane w ramach prac dyplomowych i innych projektów empirycznych na wniosek promotora albo opiekuna projektu.

§ 2

TRYB POWOŁYWANIA KOMISJI

1. Komisja powoływana jest przez Rektora Uniwersytetu Opolskiego.
2. Kadencja Komisji trwa cztery [4] lata.
3. W skład komisji wchodzi:
 - 1) prorektor ds. nauki Uniwersytetu Opolskiego – jako Przewodniczący Komisji,
 - 2) po jednym [1] przedstawicielu każdego z Wydziałów Uniwersytetu Opolskiego w stopniu co najmniej doktora, wskazanego przez Dziekana danego Wydziału.
4. W szczególnych okolicznościach, uzasadnionych problematyką badań lub przyjętą metodą, Przewodniczący Komisji może powołać dodatkowego recenzenta spoza Członków Komisji.
5. Komisja – na wniosek jej Przewodniczącego – wybiera spośród swoich Członków Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Komisji.

¹ W brzmieniu nadanym przez § 1 ust. 1 pkt 1) Zarządzenia nr 164/2020 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego zarządzenia nr 63/2017 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie powołanie Uczelnianej Komisji do spraw Etyki Badań Naukowych w Uniwersytecie Opolskim.

6. Rektor Uniwersytetu Opolskiego odwołuje Członków Komisji:
 - 1) po rezygnacji złożonej na piśmie za pośrednictwem Przewodniczącego Komisji,
 - 2) na wniosek Przewodniczącego, gdy Członek nie uczestniczy w posiedzeniach Komisji lub opóźnia jej prace,
 - 3) w wyniku utraty tytułu do powołania na Członka Komisji, o którym mowa w ust. 3 pkt 2).
7. W przypadku odwołania Członka Komisji przed upływem kadencji, Rektor powołuje nowego Członka Komisji zgodnie z postanowieniami § 2 ust. 1–3 Regulaminu.

§ 3

TRYB PRACY KOMISJI

1. Komisja obraduje ciągle z wykorzystaniem nowoczesnych technologii komunikacyjnych, natomiast spotkania Komisji odbywają się na wniosek Przewodniczącego.
2. Posiedzenia Komisji są protokołowane lub utrwalane za pomocą narzędzi technologii komunikacyjnych.
3. Komisja podejmuje uchwały oraz zatwierdza opinie w trybie głosowania określonym przez Przewodniczącego, zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy Członków Komisji, w tym Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego.
4. Komisja wyraża opinię na piśmie najpóźniej dwa [2] tygodnie od daty otrzymania kompletnej dokumentacji badania i przekazuje ją zainteresowanemu. W szczególnych okolicznościach, na wniosek zainteresowanego uzasadniony wyjątkowymi okolicznościami badania Komisja wydaje opinię w trybie przyspieszonym, nie później niż trzy [3] dni od daty otrzymania kompletnej dokumentacji badania.
5. Opinia Komisji może być:
 - 1) negatywna – w przypadku stwierdzenia niezgodności z normami etycznymi, (opinia taka wymaga wyczerpującego pisemnego uzasadnienia na piśmie),
 - 2) pozytywna – potwierdzającą zgodność procedur z przyjętymi normami etycznymi (opinia ta wymaga uzasadnienia wskazującego jedynie osnowę podjęcia decyzji).
6. W sprawach spornych Komisja zwraca się o opinię do Rektora Uniwersytetu Opolskiego, który pełni też funkcję organu odwoławczego od decyzji Komisji, przy czym Rektor Uniwersytetu Opolskiego w wyniku postępowania odwoławczego, uchyla uchwałę Komisji i kieruje sprawę do ponownego rozpoznania przez Komisję.
7. Opinia Komisji podjęta w wyniku ponownego rozpoznania jest ostateczna.

§ 4

PROCEDURA WYDAWANIA OPINII

1. Wnioskodawca kieruje wniosek o wyrażenie opinii o projekcie w formie elektronicznej do Przewodniczącego Komisji.
2. Wniosek o wyrażenie opinii stanowi opis badania. Wniosek zawiera między innymi następujące informacje: tytuł projektu, dane osoby odpowiedzialnej za badania, charakterystykę badań (ilościowe, jakościowe, eksperymentalne, kwestionariuszowe, mieszane), opis procedury i metod, uzasadnienie lub wyjaśnienie zastosowanych procedur i metod. Szczegóły dotyczące treści wniosku sformułowane są w oddzielnym dokumencie.
3. Przewodniczący, po zapoznaniu się z dokumentacją badania naukowego:

- 1) wzywa badacza do uzupełnienia wniosku, w przypadku stwierdzenia jego niekompletności,
 - 2) jeśli to uzasadnione, po konsultacji z członkami Komisji, powołuje ekspertów spoza Komisji,
 - 3) przekazuje dokumentację projektu badawczego pozostałym członkom Komisji i ustala termin przekazania opinii dotyczącej projektu badawczego nie dłuższy niż dwa tygodnie,
 - 4) może wezwać badacza do udziału w posiedzeniu Komisji, w celu prezentacji projektu badawczego oraz udzielenia wyjaśnień – wyjaśnienia mogą zostać złożone w formie elektronicznej.
4. Członkowie Komisji prezentują opinie, a Przewodniczący po uwzględnieniu uwag Członków Komisji:
- 1) w przypadku zgodnych projektów opinii pozytywnych formułuje jednolitą treść opinii dla Komisji,
 - 2) w przypadku zgodnych opinii negatywnych formułuje jednolitą treść opinii dla Komisji oraz uzasadnienie – w uzasadnieniu opinii negatywnej może być zawarte stanowisko Komisji uwzględniające zmianę opinii na pozytywną, po dokonaniu określonych przez Komisję zmian,
 - 3) w przypadku rozbieżności opinii, po zapoznaniu się z uzasadnieniami tych opinii, członkowie Komisji głosują nad ostateczną opinią. Głosowanie jest podstawą wydania uchwały.
5. Członkowie Komisji głosować mogą albo przyjmując, albo odrzucając opinię, nie mają możliwości wstrzymania się od głosowania.

§ 5

Przewodniczący Komisji przekazuje uchwałę Komisji wyrażającą opinię badaczowi niezwłocznie.

§ 6

Obsługę administracyjną działalności Komisji, w tym sporządzanie protokołu posiedzeń, zapewnia, zgodnie z potrzebami Komisji, Dyrektor Biura Nauki i Obsługi Projektów Uniwersytetu Opolskiego.